

RETRETS DE JOSEP BABORÉS A BARCELONA PEL SEU CONFORMISME EN LA GUERRA DEL FRANCÈS

Àlvar Maduell

Encara poc conegut com a escriptor i per la seva aportació a la petita història local, Josep Baborés i Homs (1758-1822) va ser rector de Gualba, guerriller contra les tropes napoleòniques i poeta en català. La seva biografia de capellà rural acabà tràgicament quan el vingueren a assassinar davant mateix de la seva rectoria, i queda caracteritzada per l'epitafi gravat damunt la seva tomba, en què –fins i tot després de mort– exhorta els seu feligresos a seguir lluitant.

L'any 1819 publicà un meritori *Catecisme en vers*, reeditat l'any 1976, i deixà inèdit un poema, estampat recentment amb el títol de *La Guerra del Francès a Gualba* (Teià, 2002). Escrit en versos de diverses mides, a més de justificar la lluita de resistència i d'animar a participar-hi, constitueix una crònica versificada dels principals episodis bèl·lics que ell va conèixer o va presenciar en directe des del seu observatori estratègic de Gualba.

Convençut de la seva raó, en aquest poema Baborés recrimina a la ciutat de Barcelona, com a bloc unitari, el fet d'haver-se mostrat contemporitzadora –si no ja obertament col·laboracionista– amb els invasors. Si els particulars, a títol individual, havien de lluitar contra l'enemic, amb molt més motiu havia de fer-ho Barcelona, capital dels catalans. Si no reaccionava, incomplia el paper que li corresponia. Considera el conformisme de Barcelona una actitud agavatzada, antipatriòtica. Sorprès per aquesta manca de motivació, Baborés apel·la a l'orgull dels barcelonins i elogia per contrast el comportament modèlic que havien tingut el segle anterior, segurament en al·lusió al coratge demostrat durant el setge del 1714. També lamenta que Barcelona no doni mostres d'iniciativa i d'exemplaritat. Com a capital, Barcelona havia d'assumir el lideratge de la resistència: si ella es comença a moure, els pobles catalans la seguiran; si resta immòbil, els altres es quedaran aturats. Per guanyar, Baborés desconfiava del desordre d'anar tothom a la seva i reclamava organització. Per això, simplista o ingenu, exigia a Barcelona que exercís un lideratge efectiu.